

Status for implementering af iværksatte tiltag som opfølgning på teledata-sagen

Nr.	Delinitiativ	Status	Bemærkning	Ansvarlig
Tværgående tiltag				
1	<p><u>Nyt uafhængigt tilsyn med brugen af tekniske efterforskningsmidler og beviser</u></p> <p>Der etableres et uafhængigt tilsyn med brugen af tekniske efterforskningsmidler og beviser. Tilsynet skal medvirke til at sikre, at der ved behandlingen af tekniske efterforskningsmidler altid er fuldt fokus på, at disse udgør potentielle beviser i en straffesag, og at de usikkerheder, der konkret måtte knytte sig til det pågældende efterforskningsmiddel, fremlægges åbent gennem hele straffesagskæden. Justitsministeren fremsætter et lovforslag herom i indeværende samling.</p>	Forsinket	<p>Justitsministeriet har udarbejdet et udkast til lovforslag, som har været sendt i høring hos en række myndigheder og organisationer i perioden fra den 21. februar 2020 til den 20. marts 2020. Der henvises til udkast til lovforslag, som blev sendt til Retsudvalgets orientering den 21. februar 2020 (Alm. del – Bilag 263).</p> <p>I lyset af den alvorlige situation med covid-19, som Danmark befinder sig i, har regeringen foretaget en prioritering af, hvilke lov- og beslutningsforslag der bør behandles i Folketinget i denne samling, og hvilke der kan udskydes til den kommende samling. Regeringen har således valgt at udskyde 39 lovforslag til næste folketingsår svarende til 4 ud af 10 planlagte lovforslag, heraf 28 lovforslag der allerede er fremsat for Folketinget. Denne prioritering skal sikre, at folketingsarbejdet kan slutte senest med udgangen af juni måned.</p> <p>Fremsættelsen af lovforslaget er på den baggrund udskudt til næste samling, hvor det forventes fremsat i åbningsugen.</p>	Justitsministeriet
2	<p><u>Systematisk kulegravning af over 400 it-systemer i politiet og anklagemyndigheden</u></p> <p>Politiets og anklagemyndighedens datahåndtering har i flere tilfælde vist sig at være udfordret. Der er iværksat en ekstern undersøgelse af datahåndteringen hos politiet og anklagemyndigheden, som indebærer en kulegravning af over 400 it-systemer.</p> <p>Undersøgelsen skal medvirke til at sikre, at borgerne kan have tillid til, at myndighederne håndterer data korrekt og sikkert, fra de bliver indsamlet, til de skal slettes.</p>	Planmæssig fremdrift	<p>Den eksterne undersøgelse af politiets og anklagemyndighedens datahåndtering er blevet igangsat i efteråret 2019.</p> <p>Undersøgelsen blev indledt med en afklaringsfase, der havde til formål at fastlægge klare kriterier for, hvilke af myndighedernes systemer, der skal være omfattet af undersøgelsen (forventeligt 400-450 systemer) samt at kvalificere undersøgelsens metode. De fleste afklaringsaktiviteter blev afsluttet i februar 2020.</p> <p>Det er i afklaringsfasen besluttet, at selve undersøgelsesarbejdet gennemføres i fire bølger. Den første bølge har til formål at teste metoden for undersøgelsesarbejdet og eventuelt justere denne inden gennemførelsen af de efterfølgende bølger. Den første bølge blev sat i gang i februar 2020 og ventes afsluttet senest 1. juli 2020.</p> <p>Det er hensigten, at der efter hver bølge laves en delrapportering til en styregruppe bestående af repræsentanter fra Justitsministeriet, Rigspolitiet og Rigsadvokaten. Delrapporteringen skal beskrive de særligt kritiske fund i den pågældende bølge samt anbefalinger til håndteringen af disse.</p>	Justitsministeriet, Rigspolitiet og Rigsadvokaten

Nr.	Delinitiativ	Status	Bemærkning	Ansvarlig
3	<p><u>Review af it-systemer, der opbevarer og behandler tekniske efterforskningsmidler og beviser</u></p> <p>Justitsministeren har iværksat et review af opbevaring og behandling af tekniske efterforskningsmidler og beviser (f.eks. DNA-profiler og fingeraftryk) i politiets og anklagemyndighedens it-systemer.</p>	Planmæssig fremdrift	<p>Reviewet af de it-systemer, der opbevarer og behandler tekniske efterforskningsmidler og beviser, blev igangsat primo 2020. Reviewet gennemføres i en række bølger af en ekstern leverandør.</p> <p>De første bevismidler og dertilhørende it-systemer, der undersøges som et led i reviewet, er DNA, fingeraftryk og våbenspor.</p> <p>I forlængelse af hver bølge laves der en delrapportering til en styregruppe bestående af repræsentanter fra Rigspolitiet, herunder PET, og Rigsadvokaten. Justitsministeriet er ligeledes repræsenteret som observatør i styregruppen.</p> <p>Delrapporteringen skal beskrive risikoen for teknisk forvanskning i forhold til det enkelte bevismiddel og give eventuelle anbefalinger til tiltag, der kan styrke politiets og anklagemyndighedens håndtering heraf.</p>	Rigspolitiet og Rigsadvokaten
4	<p><u>Opfølgning på og læring af teledata-sagen i hele Justitsministeriets koncern</u></p> <p>Justitsministeren har bedt departementet om at følge op på, at hele Justitsministeriets koncern drager den fornødne læring af sagen.</p>	Let forsinket fremdrift, men forventet planmæssig afslutning	<p>Læringen af teledata-sagen har kontinuerligt været genstand for drøftelser på møder i departementets direktion og ledelse. Derudover har læring af teledata-sagen været en rød tråd i departementets løbende dialog med ledelsen i myndighederne på Justitsministeriets område. Samtidig har det været afgørende, at departementets medarbejdere forstår departementets opgave i et ministerstyre med fokus på ministeransvar og tilsynspligt. Dette var bl.a. temaet for departementets seneste personalekonference. Der er efterfølgende blevet fulgt op på disse drøftelser på afdelingsmøder i departementet i løbet af efteråret 2019.</p> <p>Justitsministeriets departement har på et ledelsesseminar i januar 2020 og et fællesmøde i februar 2020 fulgt yderligere op på departementets læring af teledata-sagen. Pt. afdækkes risici i håndtering af processerne, hvorefter der skal ske en drøftelse med eksterne peers, som skal give input til informationshåndteringen. Læringen heraf skal efterfølgende drøftes systematisk i hele departementet.</p> <p>Tilsvarende har teledata-sagens konkrete elementer, herunder læringen, været drøftet på ledelsesniveau i Justitsministeriets styrelser, ligesom de arbejder på en risikoafdækning.</p> <p>Den koncernfælles læring af teledata-sagen er forankret i Justitsministeriets Koncernledelse og vil bl.a. fokusere på kompetenceudvikling vedrørende it og teknologi, helhedsorienteret problemløsning med inddragelse af alle relevante fagligheder samt det tværgående samarbejde i Justitsministeriets koncern. Herudover vil der være fokus på ansvaret for i hver enkelt del af samarbejds-kæden at sikre fokus på retsstatens grundlæggende principper og på it som central del af kerneopgaven.</p>	Justitsministeriet – i samarbejde med resten af koncernen

Nr.	Delinitiativ	Status	Bemærkning	Ansvarlig
Tiltag rettet specifikt mod teledata				
5	<p><u>Oplysning om fejl og usikkerheder i teledata</u></p> <p>Deloitte har, i forlængelse af sin undersøgelse af Rigspolitiets håndtering af historiske teledata, udarbejdet et uvildigt notat – en såkaldt "varedeklaration" – der redegør for de særlige punkter, som politi, anklagere, forsvarere og dommere bør være opmærksomme på, når historiske teledata anvendes i efterforskningen og som bevis i straffesager.</p> <p>"Varedeklarationen" vil – når den har været i høring hos de relevante interessenter – fremover indgå i alle straffesager, der indeholder teledata.</p>	Gennemført	<p>Deloitte har den 15. oktober 2019 udfærdiget et uvildigt notat om anvendelse af historiske teledata i straffesager. Notatet vedlægges, når teledata indgår i en straffesag.</p> <p>Notatet har været i høring hos Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Advokatrådet, Danske Advokater, Domstolsstyrelsen og den uafhængige kontrol- og styregruppe i teledata-sagen.</p>	Rigspolitiet og Rigsadvokaten
6	<p><u>Nye retningslinjer og vejledninger om anvendelse og præsentation af teledata</u></p> <p>Rigspolitiet og Rigsadvokaten vil, i forlængelse af den eksterne undersøgelse af Rigspolitiets håndtering af historiske teledata, udarbejde nye retningslinjer og vejledninger, der tager højde for de usikkerheder, som er identificeret i den eksterne undersøgelse. De skal indeholde nationale retningslinjer for Telecenterets og politikredsenes håndtering og kvalitetssikring af teledata, og samtidig tage højde for fremlæggelse af "varedeklarationen" og "oversættelsesguiden" over teleudbydernes forskellige formater og rådata i retten.</p>	Gennemført	<p>Rigsadvokaten offentliggjorde den 16. oktober 2019 et nyt afsnit i Rigsadvokatmeddelelsen om anvendelse af teledata i straffesager.</p> <p>Rigspolitiet udsendte den 25. oktober 2019 en vejledning for håndtering og kvalitetskontrol af teledata samt en skabelon til en kvalitetskontrolrapport vedrørende anvendelse af teledata i straffesager til relevante medarbejdere.</p> <p>Rigspolitiet udsendte en revideret vejledning den 30. oktober 2019 som følge af, at datapakkerne fra Deloitte skulle kvalificeres yderligere.</p> <p>Retningslinjer og vejledninger revideres fremover løbende efter behov.</p>	Rigspolitiet og Rigsadvokaten

Nr.	Delinitiativ	Status	Bemærkning	Ansvarlig
7	<p><u>Akkreditering og certificering af kvalitetskontroller</u></p> <p>Rigspolitiet vil indføre faste, dokumenterede procedurer og interne kontroller i den daglige drift. Procedurerne skal efterleve relevante eksterne kvalitetsstandarder, og Telecenteret skal underlægges uvildig ekstern kontrol af, at disse standarder overholdes. Det skal sikre, at Rigspolitiet kan opnå en certificering af Telecenterets kvalitetskontroller. Målet er på sigt at opnå akkreditering efter en internationalt anerkendt kvalitetsstandard.</p>	Planmæssig fremdrift	<p>Rigspolitiet har nedsat en arbejdsgruppe, der skal indføre faste, dokumenterede procedurer og interne kvalitetskontroller i den daglige drift i Telecenteret.</p> <p>Rigspolitiet har igangsat arbejdet med at implementere udvalgte procedurer og kvalitetskontroller med afsæt i kvalitetsstandarden ISO27001. Procedurerne og kontrollerne forventes implementeret inden udgangen af 2020. Indledningsvist vil procedurerne være centreret om følgende områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Logisk sikkerhed og brugeradministration • Udviklings- og ændringsprocesser • Driftssikkerhed <p>På den lange bane vil Rigspolitiet arbejde hen mod certificering efter en internationalt anerkendt standard af alle de relevante arbejdsgange og processer, som indgår i Telecenterets håndtering af historiske teledata.</p>	Rigspolitiet
8	<p><u>Ekstern kontrol af Rigspolitiets konvertering</u></p> <p>Indtil certificeringen er på plads, og der er etableret en mere professionel it-understøttelse til behandling af historiske teledata, skal der etableres en ekstern, teknisk kontrol med konverteringen af rådata. Rigspolitiet vil indgå aftale med en uvildig tredjepart herom. Der vil tillige blive indført udvalgte manuelle stikprøvekontroller af konverteringen.</p>	Gennemført	Den eksterne kontrol af Rigspolitiets konvertering af historiske teledata er etableret og idriftsat ultimo april 2020, således at Telecenteret periodisk fremadrettet modtager uvildige valideringsrapporter på alle udførte konverteringer af historiske teledata.	Rigspolitiet
9	<p><u>Øgede og rette kompetencer i Telecenteret</u></p> <p>For at understøtte arbejdet med at modernisere og professionalisere Telecenterets arbejde, skal centeret styrkes med flere og specialiserede kompetencer.</p>	Planmæssig fremdrift	<p>Med henblik på at styrke såvel robustheden som specialistkompetencerne og for at sikre driften og varetagelsen af teledata-sagens initiativer samt øvrige iværksatte og kommende udviklingsprojekter skal Telecenteret styrkes med flere medarbejdere.</p> <p>Telecenteret er foreløbigt blevet styrket med to nye medarbejdere. Der forventes at ske ansættelse af yderligere en medarbejder i 2020.</p>	Rigspolitiet

Nr.	Delinitiativ	Status	Bemærkning	Ansvarlig
10	<p><u>Styrket samarbejde med telebranchen</u></p> <p>Der oprettes et nyt samarbejdsforum mellem Rigspolitiet og telebranchen. Samarbejdet skal både etableres på direktørniveau og mellem operationelle arbejdsgrupper (fagligt, it-teknisk og juridisk).</p>	Gennemført	<p>Der er oprettet et samarbejdsforum mellem Rigspolitiet og telebranchen.</p> <p>Det første møde på direktørniveau blev afholdt den 30. oktober 2019, hvor der blev opnået enighed om strukturen for samarbejdet, herunder deltagerkreds og mødefrekvens.</p> <p>De første møder i de to nedsatte arbejdsgrupper blev afholdt medio januar 2020, og der er endvidere afholdt møder primo marts 2020.</p>	Rigspolitiet
11	<p><u>Markant uddannelsesindsats</u></p> <p>Relevante efterforskere, analytikere og anklagere skal have styrket uddannelse og kompetenceudvikling i teledata.</p> <p>Rigsadvokaten vil også gå i dialog med forsvarere og domstole med henblik på at understøtte øget undervisning også af forsvarere og dommere.</p>	Forsinket	<p>De uddannelses tiltag, der er planlagt gennemført i 2020, herunder afholdelse af tværfaglige temadage og ajourføring af specialistuddannelsen i teledata, er udskudt som følge af covid-19-retningslinjerne.</p> <p>Der vil blive fastlagt en ny tidsplan for gennemførelse af uddannelses tiltagene, når de sundhedsfaglige retningslinjer tillader det.</p>	Rigspolitiet og Rigsadvokaten
12	<p><u>Øget kvalitetskontrol og åbenhed</u></p> <p>Efterforskere og anklagere skal i højere grad selv kontrollere og efterprøve konverteret data med rådata. Dette skal imødegå risikoen for fejl i konverteret data. Som hjælp hertil har Rigspolitiet udarbejdet en oversættelsesguide ("terminologiskema") over teleudbydernes forskellige formater af rådata. Samtidig vil anklagere i større omfang fremlægge rådata i retten, når teledata har en væsentlig bevismæssig betydning.</p>	Gennemført	<p>Terminologiskemaerne blev formidlet til politikredsene medio oktober 2019 i forbindelse med udsendelse af Rigsadvokatmeddelelsen om anvendelse af teledata i straffesager.</p> <p>Procedurer for opfølgning på terminologiskemaerne, herunder formidling af de reviderede terminologiskemaer, er udarbejdet medio december 2019.</p>	Rigspolitiet og Rigsadvokaten
13	<p><u>Enstrengede sagsgange om teledata</u></p> <p>Der etableres ét enkelt kontaktpunkt i samtlige politikredse mv. vedrørende teledata for at sikre øget viden og fokus på området.</p>	Gennemført	<p>Der er i første kvartal 2020 blevet oprettet en funktionspostkasse og udpeget et kontaktpunkt vedr. teledata i alle politikredse og efterforskningsfællesskaber.</p> <p>Til brug for den nye kontaktpunktsfunktion vedr. teledata er der udarbejdet en funktionsbeskrivelse. Kontaktpunktsfunktionen skal være med til at sikre øget viden og professionalisering af arbejdet med historiske teledata samt understøtte et længerevarende strategisk fokus på området.</p>	Rigspolitiet

Nr.	Delinitiativ	Status	Bemærkning	Ansvarlig
14	<p><u>Målretning og kvalitetssikring ved indhentning af teledata</u></p> <p>Rigspolitiet indkøber specialudstyr, der konkret kan kortlægge de relevante telemaster med henblik på at målrette indhentningen af historiske teledata markant. Udstyret skal også bruges til at efterprøve mastedækningen og masteplaceringen.</p>	Planmæssig fremdrift	<p>Der er gennemført en teknisk foranalyse, der beskriver de tekniske krav til indkøb af specialudstyr. Der er i den forbindelse afholdt møde med en leverandør af udstyr som et led i en markedsafdækning.</p> <p>Der udestår fortsat kravspecificering og indkøb af specialudstyret.</p>	Rigspolitiet
15	<p><u>Fokus på sletteregler</u></p> <p>Rigspolitiet og Rigsadvokaten vil i fællesskab sikre, at der er fastsat og efterleves ensartede regler for sletning af teledata i Rigspolitiet og i politikredsene.</p>	Planmæssig fremdrift	<p>Den nedsatte arbejdsgruppe med deltagere fra Rigspolitiet, herunder PET, og Rigsadvokaten, er påbegyndt arbejdet med at beskrive de gældende regler for sletning af teledata og på baggrund heraf udarbejde interne retningslinjer.</p> <p>De nye retningslinjer forventes implementeret i 2020.</p>	Rigspolitiet og Rigsadvokaten
16	<p><u>Professionel og fremtidssikret it-understøttelse</u></p> <p>Rigspolitiet vil iværksætte initiativer for at modernisere it-understøttelsen for de systemer, som opbevarer og behandler historiske teledata. Initiativerne på kort sigt vil have fokus på driftsstabilitet og fundamentale it-foreanstaltninger.</p> <p>På sigt anskaffes ny infrastruktur og software. Der igangsættes således initiativer, der på længere sigt adresserer alle elementer af it-driften for historiske teledata.</p>	Delvis forsinket	<p>De første tiltag, der skal styrke driftsstabiliteten i de nuværende systemer, der opbevarer og behandler historiske teledata, er gennemført.</p> <p>De resterende tiltag, der skal gennemføres for at styrke driftsstabiliteten, herunder implementering af fundamentale it-foreanstaltninger, gennemføres i løbet af 2020.</p> <p>Arbejdet med på længere sigt at anskaffe ny infrastruktur og software, der adresserer alle elementer af it-driften for historiske teledata, indledes med en foranalyse. Denne skulle være igangsat primo 2020, men er blevet forsinket på grund af knaphed på projektledelsesressourcer. Foranalysen vil blive iværksat snarest muligt.</p>	Rigspolitiet

Nr.	Delinitiativ	Status	Bemærkning	Ansvarlig
17	<p><u>Rigsadvokaten fører et skærpet tilsyn med brugen af tekniske beviser i straffesager</u></p> <p>Justitsministeren har tilkendegivet over for rigsadvokaten, at han har en klar forventning om, at anklagemyndigheden, som led i legalitets- og kvalitetssikringen i straffesager, fremover har større opmærksomhed på og fører et skærpet tilsyn med brugen af tekniske beviser i straffesager.</p>	Gennemført	<p>Rigsadvokaten har udfærdiget en plan for skærpet tilsyn med brugen af tekniske beviser i straffesager i 2020. I den forbindelse har Rigsadvokaten anmodet de regionale statsadvokater om i forbindelse med deres tilsyn med politikredsene i 2020 at have skærpet fokus på politikredsenes brug af tekniske beviser i straffesager.</p> <p>Det skal dels ske ved statsadvokaternes udmelding til politikredsene om det skærpede tilsyn, dels i forbindelse med statsadvokaternes ankesagsbehandling og gennemgang af sager i øvrigt, herunder i forbindelse med statsadvokaternes udfærdigelse af feedbacknotater til politikredsene.</p> <p>De regionale statsadvokater skal derudover løbende overveje, om der – både i forhold til kvaliteten og legaliteten – er behov for at drøfte brugen af de tekniske beviser med en eller flere kredse.</p>	Rigsadvokaten